

OBSAH

1 Chirurgie hlavy a páteře (Vyhnanek)	13
1.1 Anatomie hlavy a páteře	13
1.2 Vyšetřovací metody v neurochirurgii	14
1.3 Operační přístupy v neurochirurgii	16
Operační přístupy do nitrolebního prostoru	16
Operační přístupy na páteři	17
Neurochirurgický operační sál	18
1.4 Nitrolební hypertenze	19
1.5 Vrozené vady lebky a mozku	20
Meningoencefalokéla	20
Kraniostenóza	21
Hydrocefalus	21
1.6 Vrozené vady obličeje (Tvrdek)	22
Rozštěpy	22
1.7 Vrozené vady páteře a míchy	24
Spina bifida occulta	24
Meningokéla a myelomeningokéla	25
Diplomyelie	25
1.8 Záněty lebky a mozku	25
Osteomyelitida lebky	25
Purulentní meningitida	26
Mozková hlíza	26
Subdurální empyém	26
1.9 Zánětlivá onemocnění obličeje (Tvrdek)	27
Furunkl	27
Zánět rtu (cheilitida)	27
Karbunkl	27
Flegmóna	28
Zánět slinné žlázy (parotitida)	28
Zánětlivé procesy v oblasti čelisti	28
1.10 Záněty páteře a míchy	28
Osteomyelitida obratlů	28
Tuberkulózní spondylitida	29
Spinální epidurální hlíza (epidurální empyém)	29

1.11	Nádory lebky a mozku	29
	Osteom	30
	Nitrolebeční nádory	30
	Meningeom	30
	Gliomy mozku	31
	Gliomy mozečku	31
	Nádory mozkových komor	32
	Nádory selární krajiny	32
	Nádory mozkových nervů	33
	Nádory mozku a mozečku vzniklé metastázou	34
1.13	Nádory obličeje (Tvrdek)	34
	Benigní nádory	34
	Maligní nádory	37
1.14	Nádory páteře a míchy	39
	Hemangiom	40
	Nádory v páteřním kanálu	40
1.15	Cévní onemocnění mozku	42
	Cévní anomálie	42
	Spontánní mozkové krvácení	43
	Obliterující onemocnění mozkových cév a extrakraniálních tepen zásobujících mozek	43
1.16	Výhřez meziobratlové ploténky	45
1.17	Poranění lebky a mozku (Strnad)	45
	Patofyziologie reakce mozku na úraz	46
	Stupně poranění mozku	46
	Edém mozku	50
	Zlomeniny lebky	50
	Otevřená poranění lebky a mozku	51
1.18	Poranění obličeje (Strnad)	51
	Rány v obličeji	52
	Zlomeniny obličejového skeletu	52
	Skalpace hlavy	52
	Poranění slinných žláz	53
	Poranění oka	53
1.19	Poranění páteře a míchy (Strnad)	53
	Poranění páteře bez poškození míchy	53
	Poranění páteře s poškozením míchy	56
	První pomoc a léčba při poranění míchy	57
	Zásady ošetřování nemocných s poraněním míchy	57
	<i>Kontrolní otázky</i>	59

2 Chirurgie krku (Vyhnánek)	60
2.1 Anatomie mízních uzlin krku	60
2.2 Anatomie štítné žlázy a příštítných tělísek	60
2.3 Vývojové vady	61
Křční cysty a píštěle	61
Kompresivní syndrom horní hrudní apertury	61
Křivý krk	62
2.4 Onemocnění štítné žlázy	62
Struma	63
Tyreotoxická krize	64
Zánětlivá onemocnění štítné žlázy	65
Nádory štítné žlázy	65
Pooperační komplikace u operací štítné žlázy	67
2.5 Onemocnění příštítných tělísek	68
Hyperparatyreóza	68
Hypoparatyreóza	69
2.6 Tracheostomie	70
<i>Kontrolní otázky</i>	72
3 Chirurgie hrudníku (Fanta)	73
3.1 Anatomie a fyziologie	73
3.2 Vyšetřovací metody v hrudní chirurgii	74
Neinvasivní diagnostické metody	75
Chirurgické invazivní diagnostické metody	76
3.3 Onemocnění hrudní stěny a plic	78
Vrozené vady	78
Zánětlivá onemocnění	78
Netraumatický pneumotorax	80
Bronchiektázie (výdutě průdušek)	82
Emfyzém plic	82
Nádory plic	82
3.4 Poranění hrudníku a nitrohruďních orgánů	85
Traumatický pneumotorax	85
Hemotorax	86
Hemopneumotorax	87
Krytá poranění	87
Otevřená poranění	89
3.5 Operační výkony a pooperační péče	90
Hrudní punkce	90
Hrudní drenáž	90
Torakotomie	92

	Sternotomie	92
	Lobektomie plic	92
	Pneumonektomie	92
	Klínovitá resekce plic	92
	Segmentální resekce plic	92
	Transplantace plic	92
	Plicní biopsie	93
	Miniinvazivní operace plic, videotorakoskopie (VTS), videoasistující torakoskopická operace (VATS)	93
	Volum-redukční operace plic (LVRS)	93
	Pooperační péče	93
3.6	Chirurgie mediastina (mezihrudí)	95
	Nádory	95
	Záněty	95
3.7	Chirurgická onemocnění prsu	96
	Záněty	96
	Fibrocystické změny	97
	Nádory	97
3.8	Chirurgická onemocnění jícnu	98
	Vrozené vady	99
	Výchlipky jícnu	99
	Achalázie	100
	Nádory jícnu	101
	Jícnové varixy	102
	Poranění jícnu	103
	<i>Kontrolní otázky</i>	104
4	Kardiochirurgie (Vyhnánek)	105
4.1	Anatomie srdce a krevního oběhu	105
4.2	Poranění srdce a aorty	107
	Otřes a zhmoždění srdce (komoce a kontuze)	107
	Hemoperikard, tamponáda srdeční	107
	Roztržení (ruptura) hrudní aorty	108
4.3	Diagnostika srdečních onemocnění	108
	Invazivní diagnostické metody	108
	Neinvazivní diagnostické metody	109
4.4	Operační přístroje, pomůcky a nástroje v kardiochirurgii	109
	Přístroj pro mimotělní oběh (MTO)	109
	Autotransfuzní přístroj („cell-saver“)	109
	Mechanické podpůrné systémy srdce	110
	Nástroje	111

	Další přístroje a pomůcky	112
4.5	Operační přístupy v kardiochirurgii	112
	Střední podélná sternotomie	112
	Oboustranná příčná (transsternální) torakotomie	112
4.6	Operační postupy v kardiochirurgii	113
	Operace na zavřeném srdci	113
	Operace na otevřeném srdci	113
4.7	Vrozené srdeční vady	114
	Perzistující otevřená tepenná dučej	114
	Zúžení istmu aorty (koarktace aorty)	114
	Vrozené zúžení aorty (stenóza aorty)	115
	Stenóza plicnice	115
	Defekt předsíňového septa	116
	Defekt komorového septa	116
	Fallotova tetralogie	117
	Transpozice velkých tepen	117
	Defekt aortopulmonálního septa	118
4.8	Získané srdeční vady	118
	Ischemická choroba srdeční	118
	Chlopenní vady	120
4.9	Pooperační péče v kardiochirurgii	122
	<i>Kontrolní otázky</i>	123
5	Chirurgie břicha, náhlé příhody břišní (Vyhnánek)	124
5.1	Anatomie	124
5.2	Druhy laparotomií	126
5.3	Onemocnění stěny břišní	128
	Kýly	128
	Zevní kýly	129
	Vnitřní kýly	131
	Brániční kýly	132
	Komplikace po operaci kýl	135
5.4	Onemocnění žaludku a dvanáctníku	135
	Kojenecká pylorostenóza	135
	Vředová choroba	135
	Nádory žaludku	137
5.5	Principy operací žaludku a dvanáctníku	138
	Předoperační příprava a pooperační péče	
	u operací žaludku a dvanáctníku	142
5.6	Onemocnění tenkého střeva	143
	Meckelův divertikl	143

	Crohnova choroba	144
	Infarzace střeva	145
	Nádory tenkého střeva	145
5.7	Onemocnění tlustého střeva	146
	Hirschsprungova choroba	146
	Ulcerózní zánět tlustého střeva a konečníku	146
	Zánět výchlípek na tlustém střevě	147
	Prostradiační zánět tlustého střeva a konečníku (proktokolitida)	148
	Zánět červovitého přívěsku (apendicitida)	149
	Benigní nádory tlustého střeva	149
	Maligní nádory tlustého střeva	150
5.8	Onemocnění konečníku a řitního kanálu	151
	Hemoroidy	151
	Prolaps konečníku a řitě	152
	Řitní trhlina	153
	Periproktální a perianální hlízy a píštěle	153
	Sakrální dermoid	154
	Karcinom konečníku	154
	Karcinom řitě	157
5.9	Vyšetřovací metody onemocnění tlustého střeva, konečníku a řitního kanálu	158
5.10	Principy operací na tlustém střevě a konečníku	159
	Předoperační a pooperační péče	162
5.11	Onemocnění žlučníku a žlučových cest	162
	Vyšetřovací metody onemocnění žlučníku, žlučových cest, jater a slinivky břišní	162
	Akutní zánět žlučníku	164
	Žlučové kameny	165
	Obstrukční žloutenka benigní a maligní	167
	Karcinom žlučníku	169
	Rakovina žlučových cest	169
5.12	Principy operací na žlučníku a žlučových cestách	169
	Předoperační příprava a pooperační péče	171
5.13	Onemocnění jater	172
	Poranění jater	172
	Jaterní cysty	174
	Primární nádory jater	178
	Sekundární nádory jater	180
	Portální hypertenze	183
5.14	Onemocnění slinivky břišní	185
	Poranění slinivky břišní	185
	Akutní zánět slinivky břišní	185

Chronický zánět slinivky břišní	190
Nádory slinivky břišní	191
5.15 Onemocnění sleziny	196
Poranění sleziny	196
Cysty sleziny	198
Hlíza sleziny	198
Nádory sleziny	199
Onemocnění cév sleziny	199
Benigní hematologická onemocnění	200
Maligní hematologická onemocnění	202
5.16 Náhlé příhody břišní	203
Rozdělení náhlých příhod břišních	203
Vyšetření nemocného	204
Předoperační péče	206
Náhlé příhody břišní vyvolané záněty	206
Náhlé příhody břišní ileózní (střevní neprůchodnost)	213
Krvácení do trávicího ústrojí	219
Náhlé příhody břišní úrazové	225
<i>Kontrolní otázky</i>	229
Rejstřík	231